

SURÂSUL MORȚII

Cartea de debut a lui Andrei Petrea*, *Sindromul Cotard*, apărută la editura Cartier, adună în două secțiuni poeme din exersările sale în discursul poetic intransigent ironic, pe alocuri blazat, alteori intensificat de amară luciditate.

Poetul s-a școlit la Facultatea de Litere din Brașov, actualmente e masterand la Inovare Culturală. De câțiva ani practicant al poeziei la cenaclul *Corpul T*, coordonat de Dan Țăranu și Virgil Borcan, pasionat cititor al poeziei moderne și contemporane, Andrei Petrea are toate datele să rămână în cercul poezilor activi, inteligenți, autentici. Prospețimea poemelor sale nu se datorează doar imaginarului ce se ancorează în preocupările explorării stărilor liminare, marcate de tot felul de sindroame, de tot felul de crize și stări extenuante, ci și formulelor și tonalităților asumate. Acuitatea și concentrarea discursivă sunt mărci ale poetului afirmate de pe când participa la Maratonul de poezie organizat de Adrian Lăcătuș, însă acum formula și formatul volumului par că se definesc și se recompun. Prima secțiune, mai inflamată psihedelic, traduce modul de a fi al unui subiect care percepe vidul, îl transgresează, îl comprimă existențial în poeme precum *erau lucruri care vă obsedau* sau *ce-aș mai putea spune*: „ce-aș mai putea spune/ fără să-mi răcesc gura de pomană ?// ar fi mai ușor dacă aș putea să deleg/ pe cineva să trăiască în locul meu// descrie-te într-un enunț/ sunt zgomotul de fundal” (p. 41).

Incongruența cu timpul, cu lumea, cu toate convențiile sociale, cu îndatoririle, stereotipurile și recunoașterile oficiale se transliterează în viziuni precum în *dias de los muertos* sau în *giles corey*, în *sindromul cotard* sau în *sindromul impostorului*: „m-am întors /dar nu înseamnă nimic/ m-am întors/ ca un trup ieșit din ghilotină/ m-am întors/ ca un doppelgänger/ care fură identitatea cuiva/ prezicătorii ăia de la tv/ aveau dreptate/ lumea s-a sfârșit în 2012” (*sindromul cotard*, p. 8).

Incursiune în lumea postapocaliptică, poezia lui Andrei Petrea traduce un imaginar tenebros, angoasant, apăsător din care soluția cathartică nu este decât arareori eliberarea tensiunilor în forma comprimată a corelativelor obiective sau mimat subiective, ci efasarea, renunțarea la expresie, la proiectarea lirică de orice fel. Prima secțiune face apologia poemelor șterse, a intarsierilor emoționale care se proiectează de fapt pentru a se anula. Iată cum sună un *credo* al tânărului poet al disoluției, al autoabolirii ca instanță: „îmi place absența în toate formele/ elipsele și

textele fără climax/ *băutorul de absint* al lui oliva și coperta de la drinking songs/ filmele ca *sunset blvd* despre actrițe apuse/ felul în care se termină *bulevardele de centură* și toate romanele lui modiano/ poezia ștearsă în detrimentul celei scrise” (p. 29).

A doua secvență a volumului, intitulată *un cimitir*, adună o colecție necrofilă de reprezentări care sunt dovada unui exercițiu poetic-prozastic ce suprimă memoria personală și pe cea colectiv-oficializată, în loc s-o actualizeze, dar în mod paradoxal o activează metodic într-o tipologie (auto)ironic asumată, grotesc-ludică. Asemănător personajului lui José Saramago, poetul devine arhivarul unor imagini excentrice ale aventurilor într-o lume labirintică, organizată melancolic, căutând rezerve ale esteticii thanatofile în toate zonele umanului și postumanului. Imaginarul eshatologic din prima secțiune a volumului se transfigurează manierist de această dată, într-o configurare elocutorie ce ranforsează prezența unui *homo viator*, explorator excentric al tărîmurilor morții.

De la anecdotic la demascator, de la jurnalistic la sentimental-liric, de la detașat-absurd-vesel la modul cinic, sarcastic, poetul exersează voci ale unei expresivități poetice fascinante. Palat compensatoriu, parc tematic, spital, arhivă a uitării, spațiu turistic, interludiu al dramei și al kitschului, cimitirul este pentru Andrei Petrea un topos și un pretext pentru mici epifanii ale unei cunoașteri cuprinzătoare a lumii. Cimitirul narcomanilor, al necrofililor, al sârmanilor, al xenofobilor, al avortonilor, al nudiștilor, al profeților, al poezilor, toate se adaugă inventarului cvasiexhaustiv al lumii-cimitir sau metoforei cimitir-cosmos, din care nu lipsește proiecția bahică-oniric coșmarescă sau cea personalistă: „există un cimitir care reprezintă un fel de punct terminus. oricât de mult ai avansa nu o să-i descoperi granițele. în cele din urmă o să-ți faci bătătură la picioare și o să faci cale întoarsă până la cărciuma care te adăpostise mai devreme iar cimitirul va deveni curând o amintire vagă” (p. 80).

Poemul de final, corolar al poeziei negației și autonegării, reia metafora esențializată la nivel autoreferențial ascuns ce comprimă viziunea globală a poetului: „există un cimitir în care m-am îngropat. aș vrea să pot spune că e cel mai bun dintre cimitirele posibile dar nu e cazul. el are ceva din toate cimitirele pe care le-am vizitat sau despre care am auzit vorbindu-se. acolo liniștea și neliniștea se zbăteau în

Demonoid 2

mine și în țărână ca o rană în care pulsează violent viermii. apoi m-au dezgropat” (p. 85).

Volutele imaginarului thanatic se resorb, de la expansiunile unei fantezii poetice lynchiene la un fel de *modus vivendi*, în care autocunoașterea poetică atestă un proces

de maturizare și autodefinire critică, lucidă, originală. De Andrei Petrea vom mai auzi și vom mai citi.

*Andrei Petrea, *Sindromul Cotard*, Editura Cartier, Chișinău, 2022.